

Wmo-raad DIEMEN

Jaarverslag 2021

Algemeen

De eerste helft van het jaar kon de Wmo-raad vanwege de aanhoudende coronapandemie slechts digitaal vergaderen. Gelukkig kon het vanaf juni weer in het gemeentehuis, zij het op gepaste afstand van elkaar.

In de eerste helft van 2021 heeft de Wmo-raad een training gevolgd onder andere gericht op de werkwijze van de Wmo-raad. Naar aanleiding van deze training zijn er vervolgstappen gezet omtrent de onderlinge verdeling van taken om maatschappelijke instanties te volgen.

Afspraken over de samenwerking tussen de Wmo-raad en de gemeente, voor zover ze al mondeling vorm hadden gekregen, werden geformaliseerd in een document. Dat is ondertekend door de wethouder, Jeroen Klaasse, en door de voorzitter, Louise de Berg. Dit kreeg ook aandacht in het DiemerNieuws (van 16 december 2021).

Op verzoek van de gemeente heeft de Wmo-raad kritisch gekeken naar voorgenomen beleid, een nota of een aanbesteding en daar het gevraagde advies over geformuleerd. Diverse keren kwamen ambtenaren naar de vergadering om de leden van de Wmo-raad te voorzien van context. Enkele andere onderwerpen gaven aanleiding om een ongevraagd advies te schrijven. Half juni organiseerde de gemeente een themabijeenkomst over de jeugdzorg.

Samenstelling van de raad

In 2021 maakten de volgende leden deel uit van de Wmo-raad:

- Louise de Berg (voorzitter)
- Michiel Boer
- Lex Boot
- Henk Fens
- Bart Lijdsman (tot januari 2022)
- Elise van Wel (tot december 2021)
- Margriet van der Valk (vanaf juni 2021)
- Peter van Diemen (tot juli 2021)
- Madeleine Boonstra (tot juli 2021)
- Maud van der Linden (tot oktober 2021)

- Kim van der Weijden, beleidsambtenaar Team Beleid Samenleving, ter ondersteuning.

Peter van Diemen was sinds 2011 lid van de Wmo-raad, maar moest stoppen omdat de maximale termijn was bereikt. Maud van der Linden kon om gezondheidsredenen helaas niet de gewenste bijdrage leveren.

Madeleine Boonstra was notuliste, en kon haar taak overdragen aan de nieuwe secretaris. Elise van Wel en Bart Lijdsman besloten om het lidmaatschap te beëindigen om persoonlijke redenen.

Reguliere vergaderingen

De Wmo-raad heeft dit jaar 11 x centraal vergaderd. Vijf keer via MS Teams. Ook de eerste van twee trainingen ging digitaal. De wethouder met de portefeuille Wmo, Jeroen Klaasse, heeft de themabijeenkomst in juni bijgewoond, en was in november aanwezig tijdens een vergadering om vragen van leden van de Wmo-raad te beantwoorden. Naast de 10 reguliere vergaderingen is één keer extra centraal vergaderd over de samenwerkingsafspraken met de gemeente, en over de werkwijze van de Wmo-raad.

Tijdens de maandelijkse vergaderingen worden conceptversies besproken van beleidsstukken waarover door het college advies gevraagd wordt.

Waar nodig komt een beleidsambtenaar toelichting geven op het onderwerp. Vervolgens formuleren enkele leden van de Wmo-raad een voorstel voor een advies. Dat wordt voorgelegd aan de andere leden, en dan doorgegeven aan de gemeente.

Verder melden de individuele leden in de maandelijkse vergadering wat ze hebben opgemerkt of gehoord in hun omgeving of via de kanalen waar ze contact mee hebben. Zo worden problemen in de Diemense samenleving gesignaleerd, en in de erop volgende discussie wordt afgewogen welke acties nuttig of nodig zijn. Soms betekent dat dat iemand een voorstel schrijft voor een ongevraagd advies.

Op deze wijze probeert de Wmo-raad zowel het beleid van de gemeente op WMO-gebied kritisch te volgen als de gemeente te wijzen op zaken waar inwoners last van of moeite mee hebben.

Themabijeenkomsten

Er is afgesproken om in elk geval eens per jaar een bijeenkomst te houden waarin een bepaald onderwerp uitvoerig wordt toegelicht door één van de beleidsambtenaren. Niet alleen voor de Wmo-raad, maar ook voor de Cliëntenraad Participatie en de Jongerenraad.

In 2021 organiseerde de gemeente op 18 juni een themabijeenkomst over Jeugdzorg. Beleidsadviseur Suzanne Felix hield een duidelijk verhaal over het beleidskader, de uitgangspunten voor de transitie en de werkwijze van de gemeente Diemen. Vooral de casussen van situaties waarin de gemeente hulp biedt, bleken illustratief. Blijkbaar is de landelijke trend dat benodigde jeugdzorg het budget van individuele gemeentes soms ver te boven gaat, ook in Diemen aan de hand. De Wmo-raad heeft hier kennis van genomen, en hoewel de raad bezorgd is, realiseert zij zich ook dat ze geen advies- of beslisbevoegdheid heeft over de financiële consequenties van de jeugdzorg in het huidige kader.

Deelname aan overige overlegorganen

De voorzitter heeft ook dit jaar contact gehouden met leden van de andere adviesraden van de gemeente Diemen. Zoals het Ouderenoverleg, de Cliëntenraad Participatiewet en de Jongerenraad. Verder nam zij, met andere leden van de Wmo-raad, deel aan de bijeenkomsten (digitaal) van de Commissie Transformatie van de gemeenteraad. Daardoor blijft zij mede op de hoogte van informatie die primair is bestemd voor leden van de gemeenteraad.

Twee leden van de Wmo-raad nemen deel aan het overleg van de Verkeerscommissie. Daarnaast hebben enkele leden van de Wmo-raad samen met twee ambtenaren van team Infra van de gemeente een schouw in Diemen Noord gedaan. Het bleek nuttig, omdat zij daardoor konden wijzen op punten waar mensen met een beperking problemen kunnen ondervinden met de inrichting van de openbare ruimte, zoals de helling van afritten van trottoirs.

Afspraken met de gemeente

Halverwege het jaar werd geconstateerd dat de afgelopen jaren een bevredigende reeks afspraken is gemaakt met de gemeente omtrent de onderlinge samenwerking en informatievoorziening. Maar dat van die afspraken nog niets op papier gezet was. Daarom heeft een deel van de Wmo-raad in samenspraak met beleidsambtenaar Kim van der Weijden een document gemaakt waarin die afspraken op een rij zijn gezet. Naast de toezegging voor het organiseren van themabijeenkomsten

is daarin o.a. vastgelegd binnen welke termijn de Wmo-raad een reactie mag verwachten op een gegeven advies. Bovendien zal de wethouder met de Wmo in zijn of haar portefeuille twee keer per jaar een deel van de vergadering van de Wmo-raad bijwonen. Dan kunnen er rechtstreeks vragen worden voorgelegd aan de wethouder. Op 1 december is het document getekend door de wethouder en de voorzitter van de Wmo-raad.

Gevraagde adviezen

Inhoudelijk heeft de Wmo-raad informatie gekregen en adviezen gegeven over de Huisvestingsverordening, de Wet Verplichte GGZ, het Actieplan Eenzaamheid, het Parkeerbeleidsplan,

het Actieplan Eenzaamheid, het Lokaal Preventieakkoord Gezondheid, de aanbesteding Wmo-vervoer, de Verordening Zorg voor de Jeugd, het Regioplan Doordecentralisatie Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen en de aanbesteding Trapliften. De inbreng van de Wmo-raad werd in veel gevallen gehonoreerd door de gemeente, en in een aantal gevallen gemotiveerd verworpen. De Wmo-raad kan zich in meerderheid vinden in deze gang van zaken.

Ongevraagde adviezen en gesignaleerde problemen

Enkele leden van de Wmo-raad brachten meermalen naar voren dat ze problemen zien bij de jeugdzorg. Die verdient een aantal aanbevelingen:

- Een grens stellen aan de psychische behandeling van een persoon, mits vervolgbehandeling toegestaan wordt in bepaalde gevallen.
- Naasten van cliënten meer betrekken bij de behandeling, ook in de spreekkamer.
- Onderzoeken of een digitaal systeem de doorlooptijd van interventies in het proces van een dossier inzichtelijk kunnen maken, en zo ja hoe/welk.
- Wijkgericht werken stimuleren, mits de werkvormen van de daarbij betrokken instellingen aansluiten op die manier van werken.
- Vermaatschappelijking van de zorg dient bij minder complexe dossiers een belangrijke plaats te krijgen, met name door de SWD daarbij te betrekken.

De Wmo-raad was echter van mening dat deze punten of al zijn opgenomen in het beleid van de gemeente of te zeer een financiële component hebben, en dat die buiten het werkterrein van de Wmo-raad valt. Om deze reden is het ongevraagd advies dat deze punten bevatte, dan ook niet naar de gemeente gestuurd.

Andere onderwerpen die tijdens vergaderingen van de Wmo-raad naar voren zijn gebracht:

- Digitale ondersteuning van ouderen of mensen met een beperking bij de toewijzingsprocedure voor Woningnet. De suggestie om te zoeken naar vrijwilligers die kunnen helpen als een soort woonzorg-maatje werd overgenomen door Amarens te Nijenhuis van Diemen voor Elkaar. Zij heeft in het voorjaar een deel van de vergadering bijgewoond om te vertellen wat Diemen voor Elkaar zoal doet. Daarbij bleek, dat men in grote mate leunt op communicatie via Facebook.
- Het rapport van de Commissie Van Aartsen gaf aanleiding om alert te zijn op milieu-effecten van het vele vlieg- en wegverkeer in, rond en boven Diemen. Dit valt deels buiten het werkgebied van de Wmo, maar de Omgevingsdienst houdt binnen haar mogelijkheden de druk op het leefmilieu voor inwoners van Diemen wel degelijk in de gaten. Hierover is een gesprek gevoerd door een Wmo-raadslid met toezichthouder milieu van de gemeente Diemen.
- Bewoners van de Campus Diemen-Zuid kampen soms, zelfs relatief vaak, met problemen rond eenzaamheid, angst en verslaving. Het lijkt moeilijk voor betrokken instanties, zoals Arkin, om hier grip op te krijgen of aandacht voor te vragen bij de eigenaar van de Campus.
- Tijdens de coronaperiode werden de huisbezoeken aan thuiswonende 75+ers noodgedwongen opgeschort. Helaas duurde het nogal lang voordat die gesprekken telefonisch gevoerd konden worden. Dat lag deels aan het uitblijven van een gespreksprotocol (opgesteld door SWD, goed te keuren door de gemeente) en het late verschijnen van het ouderenkatern onder redactie van SWD.
- Bij het rondbrengen van eten tijdens de coronaperiode bleek eenzaamheid onder ouderen duidelijk toe te nemen. Ook HVO Querido signaleert meer eenzaamheid.
- In aansluiting op de schouw met de twee ambtenaren van team Infra van de gemeente is de vraag gerezen om eerder, al in de planningsfase, betrokken te worden.
- Bovendien blijken deelscooters, huisvuilcontainers en overhangende gewassen in voortuinen vaak problematisch voor mensen met een scootmobiel, een rollator of een wandelwagen, of

voor slechtzienden. Leden van de Wmo-raad zijn momenteel bezig met het opstellen van een ongevraagd advies om dit probleem te attaqueren.

- Tuinonderhoud bij ouderen of mensen met een beperking is succesvol op initiatief van leden van de Wmo-raad (Peter van Diemen en Bart Lijdsman) opgepakt door de Stichting Welzijn Diemen en Cordaan. Er zijn méér vrijwilligers daar nu mee bezig dan eerst. Gebleken is dat deze vorm een mooi hulpmiddel is om in gesprek te raken met deze doelgroep, en dat zo diverse problemen naar voren kwamen. Men kon dus ook hulp bieden door te verwijzen naar instanties.

Training

Op 18 januari kregen de leden van de Wmo-raad een eerste deel van een bijscholing omtrent het werk van een Wmo-raad, van Petra van der Horst (van de Koepel voor Adviesraden Sociaal Domein), vanwege corona in digitale vorm. Tijdens deze trainingsochtend heeft Kim van der Weijden ook een presentatie gegeven over de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Dit was vooral informatief. Op 10 mei vond het tweede deel plaats, in het gemeentehuis. Het ging o.a. over de onderlinge taakverdeling om contact te zoeken en te onderhouden met maatschappelijke instanties. Er lag vanuit onze raad een vraag hoe je moet netwerken, maar die vraag is eigenlijk niet afdoende beantwoord. Wel kwam de suggestie om de diverse aandachtsvelden op een nieuwe manier te ordenen, namelijk via werkgroepen.

In de nabespreking bleek dit verwarrend, omdat nu juist in september 2020 was besloten om aan te sluiten bij de thema's uit het Beleidsplan Sociaal Domein 2020 - 2023, "Samen Diemen", van de gemeente Diemen. Mede onder invloed van de maatregelen rond corona was dit nog nauwelijks verder ontwikkeld. Daarom werd besloten om toch eerst de afspraken van vorig jaar een kans te geven.

Onderlinge taakverdeling

In de zomermaanden is overlegd hoe we als leden van de Wmo-raad het best in staat zijn om te signaleren van welke problemen inwoners van Diemen last hebben, binnen het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Vorig jaar is afgesproken dat we de vijf thema's van het Beleidsplan zouden aanhouden als aandachtsveld. De diverse maatschappelijke instanties die in Diemen werkzaam zijn, zijn onder die aandachtsvelden geschaard. Daarna heeft elk lid van de raad gekozen met welk aandachtsveld hij of zij affiniteit heeft.

Het advies van Petra van der Horst was dat de raad zich zou opsplitsen in een viertal werkgroepen: Opgroeien en opvoeden – Participeren – Ondersteunen – Wonen en mobiliteit. Het bleef echter onduidelijk in welke mate de overlegdruk daardoor zou toenemen. Er leek ook overlap te zijn met de aandachtsvelden.

Besloten is daarom dat we doorgaan met aandachtsvelden waar leden van de huidige Wmo-raad zich al bij betrokken voelen. De schijnbare overlap binnen de thema's van het Beleidsplan werd opgelost

door de door Petra voorgestelde werkgroepindeling ongeveer aan te houden. Zo kwamen we tot vier globale dossiers of portefeuilles: Kansrijke start, Gezondheid, Veiligheid en Wonen, en Participatie. Leden van de Wmo-raad onderhouden al goede contacten met organisaties en instanties die onder de eerste drie hiervan vallen. Het werkgebied Participatie is daarentegen nog wat vaag.

Daarom is besloten dat in de loop van het cursusjaar 2021 - 2022 per vergadering een organisatie wordt uitgenodigd om zich te komen voorstellen. Daardoor raakt het werkveld meer bekend, en ligt er al een contact voor de start van het netwerk. Na deze ronde zal er, mogelijk ook met nieuwe leden van de Wmo-raad, bekeken worden hoe de Wmo-raad óók op het gebied van Participatie voeling kan houden met wat er zoal speelt. Tot die tijd worden problemen dan maar incidenteel gesignaleerd, in plaats van structureel.

Contacten en interessegebieden individuele leden Wmo-raad

- Louise de Berg: voorzitter van de Wmo-raad; contacten met de gemeente, intensief met de contactambtenaar (Kim van der Weijden), met vertegenwoordigers van de Cliëntenraad Participatiewet, de Jongerenraad en het Ouderenoverleg, en de Commissie Transformatie.
- Margriet van der Valk: secretaris van de Wmo-raad; kansrijke start (o.a. inburgeraars, en taalstimulering jonge kinderen)
- Lex Boot: gezondheid, en veiligheid; thuisbezoeken bij ouderen (75+); lid Verkeerscommissie
- Henk Fens: gezondheid, mobiliteit; HVO Querido, Arkin
- Michiel Boer: veiligheid en mobiliteit; wonen en huren
- vacature: contacten met de SWD

De taken c.q. contacten bij de SWD en enkele andere instanties en terreinen zijn op dit moment (begin 2022) niet specifiek in handen van één van de leden van de Wmo-raad. Dat komt door het vertrek van een aantal leden in het afgelopen jaar, met name Peter van Diemen en Bart Lijdsman. Wij gaan ervan uit, dat nieuw te werven leden graag deze en andere taken op zich nemen. Elise van Wel voelde zich betrokken bij jongeren – al dan niet met een beperking – en bij veiligheid en mobiliteit. Zij was o.a. lid van de Verkeerscommissie.

Overig

In oktober heeft Peter van Diemen vanuit zijn ervaring een bijscholing gegeven over de historische achtergrond en ontwikkeling van het beleidsterrein van de WMO. Deze achtergrondinformatie is in een apart document op schrift gezet, zodat nieuwe leden van de Wmo-raad zicht kunnen krijgen op die historie en op het werkgebied van de Wmo..

In november kwam wethouder Jeroen Klaasse horen welke vragen er in de Wmo-raad leven voor het Sociaal domein. Hij gaf toe dat veel ouderen en mensen met een beperking moeite hebben met de toenemende digitalisering van de maatschappij. Met name de privacygevoeligheid van het regelen van bankzaken verdient aandacht. Zeker nu twee van de drie grote banken geen eigen kantoor meer hebben in Diemen, en medewerkers van Bruna geacht worden om mensen te helpen. De wethouder zou bekijken op welke manier de gemeente dit probleem kan aankaarten bij de banken.

Verder kwam aan de orde dat de GGD momenteel weliswaar de kwaliteit van de taalstimulering in de kinderopvang en peuterspeelzalen monitort, maar dat het daarbij vooral lijkt te gaan om een inspanningsverplichting, niet om een resultaatbewaking. Er volgt nog een gesprek hierover tussen leden van de Wmo-raad en de betrokken beleidsambtenaar.

Diemen, maart 2022

wmoraad@diemen.nl